

DE HEMEL SCHOONGEVEEGD

Frank Roger

Ik heb altijd geweten dat Jonathan een bijzondere jongen was. Jarenlang was ik zijn leraar wetenschappen, en ik heb hem goed leren kennen. Hij was sterk in de wetenschappelijke vakken. Jonathan was erg verstandig, een modelstudent, maar een beetje sociaal gehandicapt. Hij had weinig of geen vrienden, had geen succes bij de meisjes en bracht zijn tijd meestal op zijn eentje door. Hij was een beetje een dromer, maar dat had geen negatieve gevolgen voor zijn resultaten.

Enkele weken geleden merkte ik dat hij er erg vermoeid uitzag en het moeilijk had om in de les geconcentreerd te blijven. Op bepaalde ogenblikken leek hij op het punt in slaap te vallen. Na de les riep ik hem even bij me en vroeg hem wat er aan de hand was.

‘Ik slaap niet genoeg,’ gaf hij onmiddellijk toe. ‘’s Nachts bestudeer ik de hemel en de sterren. Ik heb belangstelling voor astronomie gekregen.’

‘Dat is een fascinerend vakgebied,’ zei ik, ‘en je aandacht volop waard, maar je zou toch moeten proberen op een redelijk uur naar bed te gaan.’

‘Ik weet het,’ zei hij. ‘Ik zal het proberen.’

Enkele dagen later kwam hij me opzoeken en vroeg of ik even tijd had voor hem. Uiteraard was dat het geval.

‘Het heeft me flink wat tijd en inspanning gekost,’ zei hij,

glunderend van trots, 'maar ik denk dat ik een manier gevonden heb om controle te krijgen over de nachthemel.'

'Waar heb je het over?' vroeg ik.

'De sterren,' antwoordde hij. 'Heb ik je niet verteld dat ik astronomie ben gaan studeren?'

'Ja, dat heb je me gezegd. Maar hoe kun je controle krijgen over de sterren? Wat bedoel je daar nu mee?'

Jonathan haalde een sterrenkaart uit zijn zak, vouwde die open en wees me een ster aan die hij in het rood had omcirkeld. 'Ik ben erin geslaagd om die te verwijderen. Controleer het maar als je me niet gelooft. Bekijk vannacht de hemel maar eens. Deze ster hier zul je niet meer zien.'

Ik wist eerlijk niet wat te zeggen. Meende de jongen dit allemaal? Of hield hij me voor de gek? Hij was beslist niet het soort jongen dat grappen uithaalde, of domme dingen deed om indruk te maken op de meisjes. Ik wilde zijn gevoelens niet kwetsen, dus zei ik dat ik het zou controleren, hoewel ik niet snapte waar de jongen het precies over had.

Die nacht controleerde ik de sterrenhemel niet – zelfs met een sterrenkaart in de hand zou ik trouwens toch niet zien dat er een enkele ster ontbrak. Maar ik beloofde mezelf om die vreemde obsessie van de jongen om controle te verkrijgen over de nachthemel in het oog te houden.

Enkele dagen lang gebeurde er niets. Op een maandag, de week daarna, kwam Jonathan me weer opzoeken. Hij zag er niet erg gelukkig uit en ik nam aan dat hij in de problemen zat.

'Kijk eens,' zei hij, me een sterrenkaart in de handen duwend. Ik merkte dat er zes sterren in het rood omcirkeld waren. Wellicht had hij die 'verwijderd', om zijn terminologie te gebruiken.

'Ik toonde dit aan mijn ouders en legde hen uit wat ik gedaan had,' zei hij. 'Ik hoopte dat ze trots zouden zijn op me, maar ze geloofden me gewoon niet. Ik vroeg hen om de nachthemel te

controleren, maar die moeite namen ze niet eens.' Hij leek op het punt in tranen uit te barsten. Niet ernstig genomen worden kan vernietigend zijn voor jongens als Jonathan. Ik zou voorzichtig moeten zijn met mijn antwoord.

'Misschien moest ik maar eens praten met je ouders,' stelde ik voor. 'Vind je dat geen goed idee? Naar mij zullen ze toch luisteren?'

Jonathan knikte. 'Ja,' zei hij. 'Jij bent mijn leraar wetenschappen. Jij bent een autoriteit. Naar jou zullen ze luisteren.'

'Volgende week is het ouderavond. Dan bespreek ik het probleem wel met hen. Maak je geen zorgen.'

Jonathan bedankte me, duidelijk opgelucht. Ik besepte dat ik deze ouderavond grondig zou moeten voorbereiden.

* * *

'Onze zoon gedraagt zich de laatste tijd nogal vreemd,' zei Jonathans vader. 'Hij blijft 's nachts soms urenlang op. Hij beweert meer en meer controle te krijgen over de sterren en er zelfs een aantal te hebben verwijderd.'

Ik knikte. 'Hij vertelde mij hetzelfde verhaal,' zei ik.

De man legde zijn hand op de arm van zijn vrouw en ging verder: 'We maken ons zorgen. We vrezen dat hij zijn verstand aan het verliezen is. Hij wil dat we controleren of die sterren echt weg zijn, en hij wordt woedend als we hem niet geloven. We weten eerlijk gezegd niet meer wat we moeten doen. Hij kan dat toch niet menen? Als hij inderdaad sterren had verwijderd zouden de kranten en de TV het er toch over hebben? Zouden astronomen niks hebben gemerkt en zich niet afvragen wat er aan de hand is?'

'Je hebt volkomen gelijk,' zei ik. 'Jullie zoon blijkt geobsedeerd te zijn door zijn passie voor astronomie, voor de controle over de sterren zoals hij het uitdrukt. Hij is een verstandige jongen, en

hij heeft een levendige verbeelding. Ik denk dat hij het allemaal wat door elkaar haalt en machtsspelletjes speelt in zijn hoofd. Het zal wel overgaan. Ik zou me niet te veel zorgen maken. Maar het is belangrijk dat je zijn successen ernstig neemt, of althans doet alsof. Als mensen naar wie hij opkijkt, zoals zijn ouders en zijn leraars, zijn beweringen afwijzen zal hij teleurgesteld of zelfs gefrustreerd zijn. Hij is een gevoelige jongen. Het beste dat je volgens mij kunt doen is hem steunen, belangstelling tonen voor wat hij doet. Op een dag zal hij dit alles vergeten en zich op reële zaken toeleggen.'

Ik dacht dat ik het probleem had opgelost, maar Jonathan bleek hardnekkiger vol te houden dan ik vermoed had. Hij begon te pochen over zijn 'speciale krachten' tegen iedereen die het maar wilde horen, waaronder ook zijn medestudenten.

Natuurlijk werd hij daardoor het mikpunt van spot. Zoals ik wel gevreesd had, reageerde hij daar slecht op, en begon hij het gezelschap te vermijden van hen die niet onder de indruk waren van zijn boude beweringen – de overgrote meerderheid van de mensen. Omdat hij er hoe langer hoe bozer en depressiever uitzag besloot ik met hem te praten. Tot mijn opluchting stond hij me dat toe.

'Hoe vordert je studie van de astronomie?' vroeg ik.

'Ik heb flink wat vorderingen gemaakt,' zei hij. 'En ik sta op het punt te laten zien wat ik kan. Niemand lijkt me te geloven, maar daar komt verandering in. Als ik dat wil kan ik de hele nachthemel schoonvegen, maar de mensen zouden het toch maar negeren. Ze zien gewoon niet wat ze niet willen zien. Ze denken dat ik gek ben, een nerd die zijn verstand verloren heeft en onzin uitkraamt. Ze hebben er geen flauw idee van wat ik kan doen.'

'Wat het ook is, Jonathan, doe geen domme dingen.'

'Jij gelooft me ook al niet,' zei hij minachtend. 'Je bent net als die anderen. Heb je de nachthemel eens bekeken? Heb je niets opgemerkt?'

Ik wist geen antwoord te geven en Jonathan verloor zijn zelfbeheersing een beetje.

‘Ik wil hier weg. Ik heb het wel gehad met dit snertdorpje. Weg met Dartmoor Creek. Ik ga ervan door. Binnenkort. Maar niet voor ik jullie laat zien wat ik kan doen. Iets wat jullie niet zullen kunnen negeren.’

Hij draaide zich om en liep boos weg.

‘Doe geen domme dingen,’ herhaalde ik nog, maar hij leek me niet te horen. Of wilde me niet horen.

* * *

De volgende dagen gebeurde er niets bijzonders. Dartmoor Creek is een klein stadje en niemand verwacht dat er speciale of bizarre dingen gebeuren. Af en toe wierp ik een blik op de nachthemel, maar voor zover ik dat kon zien waren alle sterren er. Jonathan was teruggetrokken, leek alle contact met zijn medeleerlingen te hebben verloren en was niet aandachtig in de lessen. Hij zat dromerig voor zich uit te staren. Ik nam me voor met zijn ouders te praten over zijn verontrustende gedrag.

Op een dag kwam hij niet opdagen op school, en ’s avonds kreeg ik te horen dat hij vermist was. Zijn ouders maakten zich uiteraard zorgen, vooral gezien de gemoedstoestand van hun zoon. Er werd een zoekteam samengesteld, dat tot onze verbazing enkele uren later te voet terugkwam.

De sheriff regelde een vergadering in het gemeentehuis. Hij nodigde daar ook mij uit, omdat ik blijkbaar een van de weinige mensen was in wie Jonathan zijn vertrouwen had gesteld de laatste tijd. De ouders van de jongen waren er ook, kapot van het verdriet en de zorgen.

‘We vonden geen spoor van Jonathan,’ zei de leider van het zoekteam. ‘En er gebeurde iets bizars. Een paar kilometer buiten

het dorp vielen de motoren van onze auto's uit. We kregen ze niet weer aan de praat en moesten dus te voet terugkeren. Het dichtstbijzijnde dorp ligt natuurlijk ver buiten wandelafstand. Het was alsof iemand niet wilde dat we de rand van het stadje verlieten.'

'Dat is onzin,' zei de sheriff. 'Waarom belde je niet om hulp?'

'Dat probeerden we, maar onze mobieltjes werken al evenmin. En die van u?'

De onze bleken ook niet te werken.

'We zijn afgesneden van de buitenwereld,' zei de sheriff. 'Ik kan best begrijpen dat iemand met de kennis en de juiste hulpmiddelen het mobiele telefoonnetwerk kan platleggen, maar niet hoe hij controle kan krijgen over de motoren van onze auto's. Dat kan volgens mij niet.'

Het kon volgens ons ook niet. We vroegen de sheriff wat we nu moesten doen en hij zei dat we naar huis moesten gaan en wachten tot de toestand weer normaal was. 'Ik weet niet wat er gebeurd is, maar ik neem aan dat het zal overgaan. Ongetwijfeld komt er binnenkort officieel nieuws. Luister dus naar de radio, kijk naar TV, check het internet, probeer je telefoons, en breng me op de hoogte als je iets ontdekt. Voor het moment moet dit volstaan.'

We gingen dus allemaal naar huis. We ontdekten dat radio, TV en het internet allemaal plat lagen – zoals ik al had vermoed – en dat onze telefoons het evenmin deden. Toen de schemer vergeleed in de nacht ging ik naar buiten en keek omhoog naar de hemel.

Eerst dacht ik dat het bewolkt was, omdat er geen enkele ster te zien was. Toen merkte ik dat er helemaal geen wolken waren. De hemel was alleen maar schoongeveegd – alle sterren waren weg.

Ik dacht terug aan mijn laatste gesprek met Jonathan. Had hij ons hiermee niet bedreigd? Om de hemel schoon te vegen,

zodat iedereen overtuigd zou zijn van zijn krachten? Natuurlijk kon zo'n jongen de sterren niet weghalen uit de hemel – en kon hij al evenmin alle communicatielijnen verbreken en de mensen beletten het stadje te verlaten. En toch was dat de situatie waar we nu mee zaten.

Ofwel beschikte de jongen over krachten die onze stoutste dromen overtroffen, ofwel was er een natuurramp gebeurd net toen hij vertrok – die tweede optie leek me de meest waarschijnlijke.

Ik ging slapen, in de hoop weer wakker te worden in een normale wereld en Jonathan terug te vinden, tevreden dat niemand zijn krachten nog in twijfel trok, zodat we onze levens gewoon konden voortzetten. Ik wierp een blik op mijn wekker toen ik ontwaakte: zeven uur. Ik stond op, keek naar buiten en stelde vast dat het nog pikdonker was. Rond deze tijd van het jaar kwam de zon op rond kwart na zeven, dus moest de hemel al aan het opklaren zijn, maar dat was dus niet het geval. Ik ging naar buiten en rilde van de kou. Dat was ongehoord – in dit deel van het land zakte de temperatuur 's nachts nooit zo diep weg.

Mijn telefoon werkte nog altijd niet en de andere communicatielijnen lagen ook nog plat. Ik kleepte me aan, drukte mijn vrouw op het hart voorzichtig te zijn en liep naar het gemeentehuis. De sheriff was er al, net zoals enkele andere mensen waaronder Jonathans vader.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg ik.

‘We weten het niet,’ zei de sheriff. ‘Er zijn geen sterren te zien. De zonsopgang lijkt er niet aan te komen. En de temperatuur blijft maar dalen. Ik weet eerlijk gezegd niet wat we eraan kunnen doen. Ik hoop alleen maar dat het niet blijft duren en dat de situatie weer normaal wordt voor die ontaardt in een complete nachtmerrie.’

‘Wat bedoel je?’ vroeg ik, hoewel ik zo ongeveer wel kon raden wat hij bedoelde.

‘We kunnen niet eindeloos doorgaan zonder zonlicht,’ zei hij. ‘Het zal hier afkoelen tot het punt waarop geen leven meer mogelijk is.’

‘Enig idee wat hiervan de oorzaak is?’

Hij haalde alleen maar de schouders op, maar Jonathans vader zei: ‘Het is mijn zoon. We hadden hem moeten geloven. Het is onze schuld. We namen hem niet ernstig en daar betalen we nu een hoge prijs voor.’

‘Onzin,’ wierp de sheriff tegen. Hij maakte een alomvattend gebaar en zei: ‘Hoe kan dat rotjoch nu zoiets klaarspelen?’

‘Heb jij dan een andere verklaring?’ vroeg ik.

‘Ik vrees van niet,’ moest hij wel toegeven. ‘Maar het kan niet anders dan een natuurramp zijn die ons trof op het moment dat de jongen vertrok.’

Jonathans vader was het er niet mee eens. ‘Hij zei ons wel degelijk ons te zullen tonen waartoe hij in staat was. Hij wilde ons een lesje leren.’

‘Ach, misschien deed hij dat wel. Hij mag dan nu de stekker er weer in stoppen.’

Toen zweeg iedereen, moe van deze discussie die nergens toe leidde.

‘Wat ook het geval mag zijn,’ zei de sheriff ten slotte, ‘we zitten hier vast en zijn afgesneden van de wereld. We kunnen alleen maar wachten. En hopen op het beste.’

Dus wachtten we maar, maar de zon kwam niet op en de temperatuur bleef dalen. Rillend van de kou en de schrik trok ik terug naar huis met slecht nieuws voor mijn vrouw over met Dartmoor Creek en zijn inwoners.